

**ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานานาชาติ
อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรปราการ เขต 1**

นางสาวศิริวรรณ จันทน์โทน*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานานาชาติในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การในการปฏิบัติงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือครูผู้สอนในสถานศึกษานานาชาติในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 190 คน ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 127 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 127 คน เป็นเพศหญิง 86 คนคิดเป็นร้อยละ 67.70 เป็นเพศชาย 41 คน คิดเป็นร้อยละ 32.30 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงาน 21-30ปี มีจำนวนสูงสุดคือ 61 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 รองลงมาคือกลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60

2. ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานานาชาติในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานานาชาติในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่าครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจโดยภาพรวม ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันพบว่า มีความพึงพอใจ ด้านการนิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนโดยภาพรวม และด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ ความพึงพอใจ ครู การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษานาดกลาง

บทนำ

จากสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในยุคของเทคโนโลยีการสื่อสารที่ไร้พรมแดน จำเป็นอย่างยิ่งที่นักบริหารการศึกษาต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการปฏิรูปการเรียนรู้และการปฏิรูประบบบริหาร ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเป็น 4 ด้าน ได้แก่ งานด้านวิชาการ งานด้านงบประมาณ งานด้านการบริหารงานบุคคล และงานด้านการบริหารทั่วไป (พอดา บุตรสุทธีวงศ์, ม.ป.ป., หน้า 21) ซึ่งงานทั้ง 4 ด้านข้างต้นล้วนแล้วแต่มีความสำคัญในการบริหารงานในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องนำความรู้ความสามารถมาใช้ในการดำเนินงาน ให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา โดยมุ่งไปที่คุณภาพของผู้เรียน การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ และเป็นไปตามหลักการจุดหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ การบริหารวิชาการถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกที่จะต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาคน ให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังที่ กมล ภูประเสริฐ (2545, หน้า 6) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า เป็นการบริหาร ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา ส่วนปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะงานนั้น สถานศึกษานาดกลางในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปัจจุบันประสบปัญหามากในด้านการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างการจัดการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง จึงทำให้การปรับตัวของบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความยุ่งยากและเกิดความสับสน อีกทั้งต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานวิชาการอยู่บ่อย ๆ และด้านการพัฒนาหลักสูตรยังขาดความร่วมมือจากชุมชนในการร่วมกันจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา และขาดการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม ๆ เน้นการบรรยายจากครูเป็นส่วนใหญ่ ผู้เรียนไม่ได้ปฏิบัติจริง และไม่สามารถคิดวิเคราะห์ได้ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน แหล่งเรียนรู้มีความล้าหลังไม่

ทันสมัย ด้านการนิเทศการศึกษาไม่มีแผนและขั้นตอนที่เป็นระบบในการจัดการนิเทศการศึกษา ทำให้การดำเนินงานมีความหละหลวมและการปฏิบัติงานยังไม่มีวินัยเท่าที่ควร ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของงบประมาณที่จำกัด บุคลากรยังมีความเข้าใจไม่ตรงกัน ไม่ให้ความร่วมมือเพียงพอ เอกสารและการปฏิบัติไม่สอดคล้องกัน การขยายผลระบบการประกันคุณภาพยังไม่มีคุณภาพ จากปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้การดำเนินงานในสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ไม่มีคุณภาพ

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในการนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และวางแผนพัฒนาให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลางในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 190 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2.ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3.ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4.ด้านการนิเทศการศึกษา 5.ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC) และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร

สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นข้อความเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานานาชาติในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยเป็นข้อความแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีเนื้อหาครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 23-24)

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยมาก

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงานโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานานาชาติในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานานาชาติในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยค่า t-test แบบ Independent

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานานาชาติในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยค่า One Way Analysis of Variance

ผลการวิจัย

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวม ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคู่ที่มีความแตกต่างกัน คือ ครูที่มีประสบการณ์ 21-30 ปี กับ ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป ส่วนด้านการนิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนได้มีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ โครงสร้างการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก งานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 โดยมุ่งส่งเสริมให้จัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ มาตรฐานโดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ สามารถตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาได้ทุกช่วงชั้น ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษา อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้มีการกำหนดนโยบาย ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดอย่างชัดเจน มีการพัฒนาบุคลากรในด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับ ฟิรณันต์ สุข สมบูรณ์ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของ ครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัด ราษฎร์รังสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอดชัย ไสยลักษณ์ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการ

บริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีการศึกษาข้อมูลจากสังคมปัจจุบันที่มีความสอดคล้องกับการวางแผนการจัดทำหลักสูตร รวมทั้งครูได้รับการอบรม พัฒนาหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุงหลักสูตรหลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนในแต่ละปีการศึกษา นอกจากนี้สถานศึกษานาดกลาง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีการสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ให้แก่คณะครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กระตุ้นให้ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมรอบโรงเรียนนอกจากนี้มีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยอารยา เลียงสกุล (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วรรณชนต่อการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย ชาลี ดังเขาว์ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อันพบว่าครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูมีการนำสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนสถานศึกษานาดกลาง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ยึดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จัดครูเข้าสอนได้เหมาะสมและตรงตามรายวิชา นอกจากนี้มีการสอนเพิ่มเติมและสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อนและสอนเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนดี สอดคล้องกับงานวิจัย เพ็ญไพลิน เพียรเสมอ (2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอินทร วุฒิชัย (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บริหารวิชาการโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่าครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาได้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ทันสมัยเหมาะสมกับผู้เรียน สถานศึกษามีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อยู่เสมอ มีการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ทันต่อสภาพสังคมปัจจุบันอยู่เสมอ ส่งเสริมให้ครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้ในการประกอบการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นสถานศึกษาต้องสนับสนุนให้ครูและ

นักเรียนมีความสนใจในการใช้แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย นายสมชาย อินทรโชติ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนโรงเรียน วิเชียรมาตุ 2 ปีการศึกษา 2555 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนโรงเรียน วิเชียรมาตุ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัย ชลธิชา ประทุม (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการนิเทศภายใน พบว่าครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเนื่องจากโรงเรียนได้จัดทำโครงการนิเทศภายในและแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการจัดการเรียนการสอน โดยได้ดำเนินการนิเทศครูผู้สอนทุกท่านอย่างเป็นระบบมีความต่อเนื่อง ชัดเจน มีการประชุมแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนและผู้นิเทศ มีการนำผลการนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสอดคล้องกับงานวิจัย เพียรพันธ์ กิจพาณิชย์เจริญ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการด้านการนิเทศการจัดการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย จรรยา แก้วจินดา (2548) ศึกษา การบริหารงานวิชาการตามทฤษฎีของครูโรงเรียนเอกชนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด มานะคิด สุวรรณ โชติสุกานต์ และอรสา จรูญธรรม (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านนิเทศการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่าครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษียึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็นกัลยาณมิตร เกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจังซึ่งมีผลให้การศึกษา มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและ

ต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรภา เพชรสงคราม (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของคณะกรรมการดำเนินงานการวิจัย สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดตรัง (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดตรัง พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ใน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศของครู พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความมีความพึงพอใจต่อการบริหารวิชาการ แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้านเฉพาะด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาทำให้ครูผู้สอนเพศหญิงและเพศชายมีบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างกัน ซึ่งการดำเนินงานในแต่ละด้านเป็นการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายในทิศทางเดียวกัน โดยการนำนโยบายและแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาไปปฏิบัติ บุคลากรในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันในการปฏิบัติงาน มีการเรียนรู้ถึงภาระหน้าที่ร่วมกันทำให้ทั้งครูเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ เทอดชัย ไสยลักษณ์ และ ทองม้วน นาเสงี่ยม (2555) เรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาบริหารงานวิชาการในลักษณะเดียวกันตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวิธีการและระบบการบริหารงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และมีทิศทางและบรรยากาศของการบริหารงานที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งไม่มีความสอดคล้องกับ งานวิจัย สมชาย คำปลิว (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา อำเภอราศีรีไศล จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในพบว่าครูที่มี ประสบการณ์ 21 – 30 ปี มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 31 ปี ขึ้นไป และครูที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 11 ปีมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการ ครูที่มีประสบการณ์

ต่ำกว่า 5 ปี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยจะมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานต่อการบริหารงานวิชาการ และยินดีที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบข้อกำหนดที่ทางโรงเรียนวางไว้ ส่วนครูที่มีส่วนครูประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก อาจจะไม่มีความเบื่อหน่ายและความเคยชินในการปฏิบัติงาน จึงมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานต่อการบริหารงานวิชาการน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนนท์ โอนนอก (2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เขตกิ่งอำเภอพัฒนามคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสบการณ์การปฏิบัติงานอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ควรมีการจัดโครงการนิเทศหลักสูตรที่ชัดเจนตามกระบวนการและขั้นตอนที่ถูกต้อง ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชน และสังคมตอบสนองความต้องการของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพผู้เรียนและสภาพแวดล้อม และมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน รายงานผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการประเมินสื่อการสอนของครูผู้สอน ควรมีการสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการสอนและสนับสนุนให้ครูนำสื่อเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ให้สอดคล้องกับพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้แก่นักเรียนและเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะอย่างมีคุณภาพ

3. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดแหล่งเรียนรู้มากขึ้น อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขาดผู้มีความรู้ในด้านการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดแหล่งเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย ขาดการวางแผนและไม่มีการจัดทำโครงการการนิเทศติดตามทำให้แหล่งเรียนรู้ขาดประสิทธิภาพ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ทันสมัย มีความน่าสนใจ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มีการสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

4. ด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ในการนิเทศการศึกษาโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในกระบวนการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะว่าสถานศึกษาขาดงบประมาณในการสนับสนุน พัฒนาให้ครูนำความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยี
สำหรับใช้ในการนิเทศการเรียนการสอน ทำให้ครูขาดความร่วมมือในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ไม่ว่า
จะเป็นด้านงานวิชาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม และควรส่งเสริมให้ครู
นำผลของการนิเทศไปปรับปรุงและพัฒนาให้ได้ผล โดยให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ครู
ในระหว่างการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ

5. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรดำเนินการต่อเนื่องซึ่งจะเป็นการ
สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษาทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและ
สร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงขึ้นทำให้ประชาชน
ได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพ
มาตรฐานป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและมีโอกาสที่จะได้รับการ
บริการการศึกษาที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในด้านอื่นๆ เพื่อให้การบริหารงาน
วิชาการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับนักเรียน

2. ควรศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการกับทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ
บริหารงานวิชาการ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

รุจิรัฐ ภู่อารยะ. (2557). การบริหารวิชาการและการประกันคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 1).

กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และกัลยาณม อินทุสุต. (2557). การบริหารงานวิชาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 1).

กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

เทอดชัย ไสยลักษณ์ และ ทองม้วน นาเสงี่ยม. (2555). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงาน

วิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2.

วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฉบับพิเศษ).

ชเนศ สุนทรนันท์. (2553). การปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนแม่อนวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่.

สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธีรวุฒิ เพชรวิโรจน์. (2554). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 2. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พอดา บุตรสุทธีวงศ์. (ม.ป.ป.). การบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา.

(พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

มงคลทิพย์ ใจอินผล. (2554). การดำเนินงานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบและ

การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วสันต์ ปริคานันต์. (2553). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมือง

สมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ

บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อารักษ์ ชัยมงคล. (2552). การบริหารจัดการในสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กำแพงเพชร : เอ็น.พี.ก๊อปปี้.